מעקבים, מאבטחים ואיומים: כך ניסה תאגיד בינ"ל למנוע התאגדות עובדים בישראל

מאבק של 3,500 עובדי פלקס על התאגדות בהסתדרות הלאומית מגיע לבית הדין. תביעה בהיקף של 4 מיליון שקל הוגשה נגד השלוחה הישראלית של חברת ההרכבות הגדולה בעולם, כולל טענה להקמת מוקד חיצוני לשם פיקוח ומעקב אחר העובדים

גולן חזני 06:00, 12.08.24 **כלכליסט**

הנהלת פלקס ישראל (לשעבר פלקסטרוניקס) מנסה לכאורה למנוע את התאגדות המועסקים בחברה שמובילה הסתדרות העובדים הלאומית. המאבק הטעון מגיע לבית הדין לעבודה בנצרת עם תביעה של הסתדרות העובדים הלאומית בהיקף של 4 מיליון שקל נגד פלקס, בטענה שהחברה מפריעה להתארגנות העובדים. פלקס מכחישה את הטענות.

המאבק הוא על התאגדות של 3,500 עובדים. לפי התביעה פלקס נוקטת בצעדים חריגים וקיצוניים, מבצעת מעקבים אחר עובדים מתארגנים באמצעות שומרים ומאבטחים מטעמה, שהוצבו לפי הנחיה של חברת האם הבינלאומית. בנוסף, לפי התביעה, ההנהלה הקימה דף פייסבוק ממומן שמעביר מסרים נגד ההתארגנות לעובדים, והקימה מוקד חיצוני לשם פיקוח ומעקב אחר העובדים המתארגנים תוך שימוש במאגר הטלפונים של עובדי החברה.

"מנהלים בכירים ובדרג הביניים הביעו עמדה אסורה נגד ההתארגנות — בניגוד לדין", טוענת ההסתדרות. פלקס שטרם הגיבה לתביעה לבית המשפט וההתייחסויות שלה נלקחו מתגובה לבקשת סעד זמני קודמת של ההסתדרות, טוענת כי ההסתדרות הלאומית מתנהלת בחוסר תום לב ולא בהגינות, ומשתמשת בשמה של הנהלת פלקס כדי לקדם את ההתארגנות. פלקס מבקשת מבית המשפט לאסור על ההסתדרות לפנות לעובדים באמצעות טלפונים או כתובות דואר שלא נמסרו לה בידי העובד, ולהפסיק להכריז כי העובדים התאגדו בהסתדרות לפני שהתאגדותם תוכר.

בתחילת יולי הודיעה ההסתדרות הלאומית על התארגנות של 3,500 עובדי פלקס שהצטרפו לארגון. המשמעות היא שכל מו"מ לתוספות שכר, בונוסים, תנאי רווחה ייתנהל בידי הוועד מול הנהלת החברה. פלקס, חברת ענק מארה"ב עם שלוחות בעולם, מיהרה לפרסם תגובה: "בניגוד לעמדת ההסתדרות והודעתה, אין התארגנות עובדים בחברה. מדובר בניסיון לקבוע עובדות בשטח ולהשפיע בדרכים פסולות על עובדי החברה. אנחנו מאמינים שהעובדים שלנו יקבלו את ההחלטות הנכונות, מרצונם החופשי".

חברות הייטק מאופיינות בהתנהלות פרטנית מול עובדיהן וברובן אין התאגדות עובדים. התאגדות נתפסת כמנוגדת לתפיסת ההעסקה בענף שמבוסס על טאלנטים וחוזים אישיים. פלקס שונה מאחר שמדובר בעובדי ייצור בעלי שכר לא גבוה יחסית. החברה אמנם פועלת בתחום ההייטק, אבל בעיקר מייצרת ופחות עוסקת בפיתוח. פלקס ישראל היא מעסיק גדול מאוד עם כ־4,000 עובדים, משמשת כאחת מהקבלניות המרכזיות לשירותי הייצור האלקטרוני, ומייצרת רכיבים שונים לחברות גדולות בעולם. בין היתר רכיבים למדפסות תלת־ממד, לשוק הרפואה והרכב ועוד. פלקס ישראל פועלת ב־4 מוקדים: אופקים, מודיעין, מגדל העמק וחיפה. פלקס העולמית היא חברה ציבורית המעסיקה כ־172 אלף עובדים ברחבי העולם, עם 100 מפעלים ב־30 מדינות.

הדיון בתביעה הוא משמעותי לשוק העבודה בארץ עם השלכות על מעסיקים אחרים שפועלים בדרכים שונות נגד התאגדות במקומות העבודה שלהם. פלקס ישראל הביעה בגלוי את התנגדותה להתארגנות מתוך תפיסה של ההנהלה העולמית של החברה. זאת למרות שבפסיקה של בית המשפט לפני כעשר שנים בעניין התאגדות עובדי פלאפון נקבע שמעסיק לא יתערב בהתאגדות של עובדים, לא יפעיל לחץ על עובדיו לא להתאגד, ואף לא יוכל לקבוע בחוזה של עובד כי אסור לו להתאגד.

בתיק התביעה מופיעים צילומים וסרטונים שבהם נראים מאבטחים לצד עובדי פלקס, צילומים של עמוד פייסבוק שהוקם, פוסטים שטורגטו לעובדי פלקס בהם ההנהלה שיתפה או עשתה לייק כתמיכה בהתנגדות להתארגנות.

"ארגון העובדים איננו חפץ בהליכים משפטיים. המעסיק מטיל האימה הוא זה שחפץ בהם כדי להעביר מסר ברור לעובדים על התנגדותו, להפחיד אותם, ולהפריע להתארגנות", נכתב בתביעה. "פלקס לא רואה לנגד עיניה שום חוק ודין. היא רואה צורך לשלוט על עובדיה, להפחידם, ומפרה באופן קיצוני את כל הכללים הנוגעים לאיסור התערבותו של המעסיק, ומנחה את מנהליה הבכירים והזוטרים להתנגד למהלך ולא בוחלת בשום איום כלפי נציגי ארגון העובדים", כך בתביעה.

תג המחיר בכתב התביעה לפגיעה בהתארגנות הוא כ־220 אלף שקל לסעיפי הפגיעה המרכזיים. וכ־900 אלף שקל בגין הקמת עמוד פייסבוק ופרסום 4 פוסטים נגד ההסתדרות הלאומית אשר טורגטו אל עובדי פלקס בלבד. היקף התביעה הכולל עומד כאמור על 4 מיליון שקל.

ההתארגנות החלה לפני כשלושה חודשים כשקבוצה של עובדי פלקס פנתה להסתדרות הלאומית וביקשה להתאגד באמצעותה. העובדים סיפרו כי בעבר ניסתה ההסתדרות הכללית לאגד אותם אבל הניסיון נכשל לאור התנגדות החברה. ב־9 ביולי התייצבו נציגי ההסתדרות הלאומית מחוץ לשערי המפעלים במודיעין, אופקים ומגדל העמק, והחלו להחתים עובדים שהגיעו לעבודה על טפסי הצטרפות. במקביל העבירה ההסתדרות להנהלת פלקס מכתב עם הודעה על התארגנות העובדים וביקשה לקבל אפשרות להיכנס לתוך המפעל כדי לענות לשאלות העובדים. פלקס טענה כי ההתייצבות מחוץ לשערי המפעל לא תואמה עמה.

התארגנות עובדים מחייבת חתימות של שליש מכלל העובדים בחברה. התהליך הופך גלוי כשהסיכוי להשגת כמות היעד של החתימות נראה ריאלי. לפי התביעה מיד עם היציאה לפעילות גלויה ב־9 ביולי, החלה ההנהלה באמצעות מנהלים בכירים וזוטרים לנסות לסכל את ההתארגנות. איש ביטחון של החברה החל לצלם בווידאו את נציגי ההסתדרות וכשמנכ"ל החברה צפריר גבאי הגיע למפעל הוא הבהיר לאנשי ההסתדרות כי הם עוברים על חוקי המדינה. מאוחר יותר עדכן עובד החברה את נציגי ההסתדרות כי העובדים קיבלו הודעת ווטסאפ מפלקס לפיה ההתארגנות היא תעמולה ואין לענות לשיחות טלפון בנושא.

ההסתדרות הציגה לבית הדין הודעה שנשלחה מאחד ממנהלי המפעל בקבוצת ווטסאפ פנימית למנהלי דרג הביניים: "תדברו עם העובדים, זה המהלך הכי גרוע למפעל. ברגע שיקום דבר כזה פלקס ישראל יעברו לאתרים אחרים בשנייה". פלקס מודה כי הודעה כזו

נשלחה אבל לטענתה משום שלא היתה מודעת לאירוע. היא מגנה הודעה כזו והמנהל נקרא לשיחת הבהרה והמנהלים קיבלו הוראות ברורות לא להפריע להתארגנות.

הנהלת פלקס טענה כי נציגי ההסתדרות מסרו מידע מטעה לעובדים כאילו הם פועלים מטעם הנהלת פלקס, וכי ההסתדרות עשתה שימוש במאגר הטלפונים של החברה. עוד נטען כי עובדים התלוננו בפני החברה כי הם מוטרדים בידי ההסתדרות.

לאחר דיון שהתקיים בבית הדין לפני הגשת התביעה, הסכימה הנהלת פלקס לאפשר לנציגי ההסתדרות להיכנס למפעל אבל ההנהלה סירבה לאפשר להם לשהות בקפיטריה שם העובדים מתכנסים בהפסקות. על פי ההסכם יכלו הנציגים לעמוד ברחבת ההסעות אבל לטענת ההסתדרות החברה הציבה את הנציגים בלובי כשבינתיים העובדים יוצאים בהסעות מהמפעל. פלקס הכחישה במכתב נגדי את הנטען.

הטענות ההדדיות נמשכו גם בימים הבאים. כשכל צד מנסה בדרכו להשפיע על העובדים. בתביעה, שהוגשה על ידי עורכי הדין רוית קרן רוזין, בטי מצר לוי ורן קונפינו, מצטטת ההסתדרות גם את ברק יניר המנכ"ל הפורש של מפעל מגדל העמק בפני קבוצות של עובדים מהם נפרד: "ועד עובדים יהרוס את פלקס ומרקם העבודה הקיים בו". ההסתדרות מציינת גם כי מהרגע הראשון הועבר לעובדים מסר כי ההתארגנות תפגע בפלקס ותביא לסגירת מפעלים והעברת פעילות מישראל למקומות אחרים.

פלקס טענה בתגובה כי הטענות של ההסתדרות הלאומית כאילו פלקס הפריעה להתארגנות, מופרכות, וכי התנהלות פלקס היתה הוגנת ועניינית. "ההסתדרות פעלה בחוסר תום לב בוטה, באופן אגרסיבי, בריוני ובלתי לגיטימי ותוך שימוש באמצעים פסולים הפוגעים בעובדים". פלקס הציגה בפני בית המשפט עדויות עובדים על הטרדה מההסתדרות כולל נציגי הסתדרות שהזדהו כנציגי פלקס, לדברי החברה. פלקס טוענת כי הנחתה את מנהליה לאפשר להסתדרות לערוך פעולות הסברה וכי איש חברת האבטחה ניגש לאנשי ההסתדרות מחוץ לשערי המפעל במסגרת תפקידו ומאחר שהופיעו ללא תיאום, ובשום שלב לא הפריע לעבודתם.